

dommene, for, som det fremgaaer af Udkastet, at spare nogen Uleilighed og Maculering af Matriculskortene. En æret Rigsdagsmand yttrede forleden, at man ikke maatte kalde Noget Lidet eller Stort; da det, der har Lidet for den Ene, kunde være Stort for den Anden, og jeg mener, at dette er anvendeligt her; thi, naar man lægger en tilsyneladende lille Byrde paa en svag Mands eller selv paa den allerstærkeste Mands Skuldre, saa kan den dog let i Tiden blive ham byrdefuld og tung, naar han har saameget, han kan, at bære paa i Forveien. Det er derfor, jeg har troet, at vi burde forandre det derhen, at den, som har Byrden, ogsaa maatte oppebære Godtgjørelsen. Jeg har nærmest seet hen til de mindre Landeveje, som der ogsaa er nærmest Udsigt til ville gjøre Bestemmelsen nødvendig — jeg veed saaledes, at i min nærmeste Kreds, i Randers Amt er circa 50 Mil mindref Landevei, som er projecteret at skulle grundforbedres i de nærmest kommende Aar. Der ville vistnok paa saamange Mile forekomme mange Eiendomme, som omtrent have 10 Skpr. Hartkorn, og det vilde dog ikke være noget Ubetydeligt, om der, hvis henved 1 Skjeppe Hartkorn blev fraskilt den, skulde lægges en Tiendedeel af den hele Skattebyrde paa en Eier, der tidligere ingen Godtgjørelse derfor havde oppebaaret. Det har i private Kredse af endeel ærede Rigsdagsmænd været yttret, at den, der kjøbte en saadan Eiendom, maatte see sig for, hvad han gjorde; men jeg troer derfor ikke, at man maa oversee det; thi de smaa Eiendomme beboes og eies netop i Almindelighed af Bønder, hvoraf Mange aldrig have seet et Matriculskort og ikke forstaae sig paa at opmaale eller bonitere en Mark. De kunne derfor lettest blive stufede, og jeg troer derfor, at vi vilde have et større Ansvar ved at gaae ind paa, at det i den Henseende skulde rette sig efter Udkastets Bestemmelser. Jeg troer at kunne paavise en meget nem Maade at ordne Sagen paa. Naar det af § 4 fremgaaer, at Landinspecteuren skal opmaale Jordstykket og beregne Værdien, bliver det nødvendigt, at han boniterer den Jord, der afgives, for at udfinde, hvor stor Deel af Hartkornet der skulde paa-

tricularnummer, og har han først her udfundet dette, saa vil det være langt lettere for Taxationsmændene at beregne, hvor stort det aarlige Bederlag skal være; jeg mener da, at der bør optegnes for hvert Matriculsnnummer ved Siden af Skattebeløbet, hvor stor den aarlige Godtgjørelse er, og at dette indføres i 2 Protokoller, der opbevares, een ved Amtsrepartitionsfonden og een paa Amtstuen; deri skulde da Godtgjørelsessummerne være betegnede, for at kunne repareres paa Amtet aarligt tilligemed de andre Afgifter, og saaledes, at Skatteyderen hver Gang, han kom for at betale sine Skatter, tillige kunde faae Godtgjørelsen likvideret i disse, og Godtgjørelsen saaledes gaae jævnsides med de sørgede Hartkornsbyrder.

Udsøgeren: Man har ikke villet optage en Bestemmelse om, at der skulde henlægges en vedvarende aarlig Erstatning for den Jord, der afgives; thi den, der egentlig skulde have Ret til at klage i denne Henseende, skulde da være Prioritetshaveren, men han vil jo altid kunne holde sig til den tilbageblivende Eiendom og lade sig sin Fordring udbetale, dersom han ikke troer den sikker nok, til den engang for alle indbetalte Capitalgodtgjørelse, og man har antaget, at det kom ud paa Det, enten Vedkommende betalte Renter af Capitalen, han faaer, eller Skatter af det Hartkorn, han ikke mere har. Jeg skal fremdeles tillade mig, da jeg før misforstod den ærede Formand, idet jeg troede, at Sagen skulde behandles i Affnit, men nu er kommen til den Erkjendelse, at den skal behandles i sin Heelhed, at gjøre nogle Bemærkninger med Hensyn til hvad den høieste ærede Minister har yttret ved Sagens foreløbige Behandling. Ministeren meente, at Analogien af den ældre Lovgivning ligestaaende talte for, at Godtgjørelsen af Diæter til Landinspecteurerne bestemtes til 4 som til 3 Rbd.; men derpaa begrundede han egentligt ikke sin Mening, men derimod i det Unskelige i, at disse Mænds Aar bleve forbedrede, og at de godt fortjente at faae større Godtgjørelse for deres Arbejde. Hvad dette angaaer, da er det ikke af den Grund, at Udvalget har foreslaaet en Nedsættelse af Godtgjørelsen til 3 Rbd.; thi vi indrømme gjerne, at disse Mænd kunne fortjene en højere Betaling for deres